

kníže Kamil Josef Idesbald Filip Rohan (19.12.1800 - †13.12.1892)

Kníže Kamil Rohan (*celým názvem Kamil Josef Idesbald Filip Rohan*) se narodil 19. prosince 1800 v Bruselu jako nejstarší syn Karla Louise Kašpara Rohana – Rochefort a Marie Louisy, princezny Rohan Guémenée, sestry Karla Alaina Gabriela Rohana (první rohanský majitel Sychrova). I tato rodina prchla před hrůzami francouzské buržoazní revoluce do Nizozemí, kde je přijala starostlivá teta, komtesa de Marsan. Jako šestnáctiletý přichází Kamil ke svým strýcům do Čech. Ačkoliv měl velice rozsáhlé filozofické vzdělání, byl připravován rovněž pro vojenskou kariéru. Nakonec ovšem na základě rozhodnutí rodiny mu nebylo umožněno

nastoupit v hodnosti poručíka u schwarzenberského hulánského pluku. Asi toho hluboce litoval, ale uvědomoval si, že rodina nechtěla vystavit budoucího následníka žádnému nebezpečí (byl totiž z důvodu zajištění mužského potomka adoptován do hlavní rohanské linie Montbazon – Guémenée). Lásku k vojsku si ovšem uchoval po celý život, o čemž svědčila řada darů vojenským nemocnicím, vojákům a i jeho zájem o slavné předky – vojevůdce, jejichž portréty a sochy umisťoval na nejčestnějších místech v zámeckých interiérech.

Roku 1826 se oženil s Adélou, princeznou Löwenstein–Wertheim–Rosenberg. Přestože jejich manželství zůstalo bezdětné, následovnictví bylo zajištěno, neboť Kamilův bratr Benjamin a jeho choť Štěpánka, princezna Croy, měli čtyři syny. V dobových materiálech je Kamil popisován jako člověk vysoce vzdělaný, uměnímilovný, lidumilný, nadšený sběratel a botanik. Byl v čele řady vědeckých společností i v řadě soukromých dobročinných spolků.

Velice si uvědomoval význam ekonomiky. I v této oblasti má velké zásluhy, a to nejen v zemědělství a lesnictví, ale i v zemědělském průmyslu (pivovar ve Svijanech, cukrovar v Loukově). Statky hospodařily ve vlastní režii. Rohanové zřídili i vlastní železářnu v Jesenném, kde bylo například vyrobeno celé litinové oplocení sychrovského zámku. Kamil Rohan se stal v padesátých letech 19. století také podílníkem stavby Liberecko–pardubické železnice, jejíž součástí byla stavba monumentálního viaduktu přes údolí říčky Mohelky a dlouhý tunel, který byl ražen ve skále (v době svého vzniku byl nejdelší v Čechách). Participací na tomto projektu pomohl oživit severočeskou krajinu. Jako velmi pozitivní rys jeho osobnosti musím vyzvednout fakt, že velkou pozornost kladl na zaměstnávání místních lidí. Tuto zásadu dodržoval i při přestavbě zámku. Vybíral si zručné řemeslníky, kterým nechával podle předlohových knih G. G. Ungewittera, J. Nashe a A. W. Pugina kopírovat zahraniční nábytek,

Portrét Kamila Josefa Filipa Idesbalda Rohana (1800 – 1892).
Signováno Brandejs, 1866

kování apod. Díky tomuto jeho přístupu se kolem Sychrova vytvořila celá huť českých řemeslníků (řezbář Petr Bušek, kovář Jan Novák, čalouník Ludvík Grein, truhlář Petr König...), kteří byli žádáni i jinde.

Dokladem jeho hospodářské dalekozrakosti, ale i odpovědnosti vůči budoucnosti rodiny je to, že roku 1859 nechal svůj majetek zatížit fideikomisem, což znamenalo, že se nemohl prodat, ale pouze zdědit následující hlavou rodu. Rohanská panství v té době měla rozlohu 42 100 ha a sahala od rybníku Žabakor (nedaleko Mnichova Hradiště) přes Svijany, Loukov k Sychrovu. Rohanům dále patřilo mnoho statků, hájoven – Kurovodice, Domaslovice, Horní Polubný, i měst – Hodkovice nad Mohelkou, Český Dub, Semily...

Kamil Rohan byl i horlivým sběratelem umění, ale jeho největší zálibou byla botanika. Byl to právě on, kdo přeměnil sychrovský zámecký park v anglický s řadou botanických a dendrologických unikátů. Roku 1843 obnovil v Praze „Český svaz pro zvelebení zahradnictví“, byl prezidentem řady dendrologických a botanických společností v různých městech (v Liberci, Vídni, Erfurtu i v Kyjevě). Za zásluhy při zakládání nových zahrad a parků, za humanitární a hospodářskou činnost mu bylo roku 1846 propůjčeno čestné občanství města Prahy, r. 1861 se stal nositelem velkokříže Leopoldova Řádu, 1865 rytířem řádu zlatého rouna a zároveň jako prvním z Rohanů mu byla propůjčena dědičná hodnost říšského rady rakouských panských domů.

Ve stáří se stal Kamil Rohan pro svůj poněkud konzervativní způsob života, styl svého oblékání i názory takřka legendární postavou v zemi. Roku 1890 ho ranila mrtvice a již se nikdy zcela nezotavil. Zemřel 13. listopadu 1892 na Sychrově.

Autor: Miloš Kadlec